

HEADS – en struktureret ungdomsanamnese

TAG UDGANGSPUNKT I DET, DEN UNGE VIL TALE OM
HUSK FOKUS PÅ DEN UNGES STYRKER OG RESSOURCER

Ungdomsmedicinsk Videnscenter

Home: hjemlige forhold - Hvor bor du og hvem bor du sammen med? Hvordan er dit forhold til dine forældre/stedforældre, søskende? Hvem kan du tale med, når du har det svært? Hvem hjælper dig med din behandling og hvordan?

Education: uddannelse og erhvervsarbejde - Hvordan går det i skolen ("yndlings-/hadefag")? Hvordan er din klasse? Hvor ofte er du hjemme fra skole? Ved du, hvad du vil efter skolen? Har du (fritids)arbejde? Hvad betyder din sygdom i forhold til skole/uddannelse/arbejde? Ved dine skolekammerater, at du er syg – og hvad ved de?

Eating: spisevaner og kropsoptagelse - Udseendet betyder meget for nogle unge – hvad betyder det for dig? Hvad tænker du, når du ser dig i spejlet? Er du tilfreds med din vægt? Har du tabt dig/taget på for nylig?

Activities: fritid, fester og venner - Hvad laver du, når du har fri (med hvem, hvor, hvornår)? Hvad gør dig glad? Begrænser din sygdom dine fritidsinteresser? Ved dine venner, du er syg – og hvad ved de?

Drugs: tobak, alkohol og illegale stoffer - Er der nogle af dine venner, som ryger / drikker alkohol? Ryger du? Drikker du? Har du inden for det seneste år fortrudt noget, efter du har drukket? Har du oplevet, at du ikke kunne huske, hvad der skete, fordi du havde drukket? Er der nogen, der er bekymrede over, hvor meget du drikker? Er der nogle af dine venner, der bruger stoffer? Hvad med dig (hvilke, hvordan og hvor ofte)?

Sexuality: kærester, seksualitet og prævention - Er der nogle af dine venner, der er begyndt at have kærester / dyrke sex? Har du (haft) en kæreste? Er du begyndt at dyrke sex? Er der noget, der bekymrer dig i forhold til kærester og sex? Hvilken prævention bruger du?

Safety: sikkerhed - Hvordan passer du på dig selv? Er der nogen i klassen, der bliver mobbet? Er du nogensinde blevet slået eller rørt ved på en måde, som var ubehagelig? Hvordan kommer du hjem fra fest? Er du selv eller andre nogensinde kommet til skade ved en ulykke, fordi du havde drukket/var påvirket?

Selfharm/depression: humør, selvskadende adfærd og selvmord - Hvordan er dit humør på en skala fra 0-10? Føler du dig nogensinde helt 'nede'? Har du tænkt på at skade dig selv? Har du gjort noget for at skade dig selv? Har du tænkt på døden, fx at du ønskede at dø? Har du planer om at tage livet af dig selv? Hvad har du konkret tænkt på?

Adaptet fra Goldenring et al, Contemporary Pediatrics 2004;21: 64 – 90

Samtalen med den unge

Det er vigtigt:

- at HEADS interviewet foregår uden at forældrene er til stede
- at informere om fortrolighed/tavshedspligt
- at der er tid til, at den unge får afklaret egne spørgsmål og eventuelle bekymringer
- at der er tid til, at den unge kan fortælle sin egen historie
- at tilpasse spørgsmålene til den enkelte unges udviklingstrin, kulturelle og personlige normer
- ikke at have forudindtagede antagelser (fx om den unges familieforhold eller seksuelle præferencer)
- at anvende åbne og neutrale spørgsmål
- at spørge præcist og konkret (fx definition af sex, hyppigt mm)
- at anerkende den unges ærlighed, også om ting der ikke lykkes (det kan være første gang, den unge betror sig til en voksen)
- at anerkende den unge for de ting der lykkes, på trods af de udfordringer han/hun møder
- at fokusere på den unges styrker og ressourcer og ikke kun på problemer og risikabel adfærd
- at inddrage forældrene efter aftale med den unge

Tavshedspligt:

Unge har ret til privatliv. Når det gælder personer under 18 år, har sundhedspersonale dog ikke tavshedspligt over for forældrene. Tavshedspligt over for forældrene kan være nødvendig, hvis der er afgørende hensyn til den unge og forholdet til forældrene, fx i relation til seksuallivet, eller hvis oplysningerne kan give anledning til alvorlige konflikter. Den unges sikkerhed og helbred går altid forud for tavshedspligten.

Informeret samtykke:

Det er den unge over 15 år, der kan give informeret samtykke til behandling. Som udgangspunkt skal forældrene aktivt informeres om deres børns forhold, men det vurderes ud fra den konkrete situation, hvor meget forældrene skal have at vide. Her tages hensyn til behandlingens karakter, sygdommens alvor, oplysningernes art, den unges alder og modenhed og behovet for opfølgning i hjemmet.

Du kan downloade pjece om informeret samtykke, tavshedspligt og aktindsigt samt læse mere om Ungdomsmedicinsk Videnscenter på www.ungdomsmedicin.dk eller scan koden:

